

91. møde.

Fredag den 22. april kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændringer af lov om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler.

(Første behandling findes i tidenden sp. 3045, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 931).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

K. B. Andersen: Som det vel kunne ventes, er det uden mange og store ændringsforslag, det udvalg, der har arbejdet med lovforslaget om ændringer i friskoleloven, vender tilbage her ved anden behandling. Der er tale om ændringer på to områder: dels nogle ændringer, der vedrører skolernes opbygning, dels nogle ændringer af økonomisk karakter.

Den første drejer sig om at give en friskole mulighed for at henvise sine elever til undervisning i en anden friskoles 7. klasse. Ifølge friskoleloven skal friskolerne undervise deres elever gennem hele den undervisningspligtige alder og skal samtidig give en undervisning, der står mål med kravene i folkeskolen. De krav, den nye skolelov stiller med hensyn til undervisning i 7. klasse, er jo betydelig større end den gamle skolelovs, og det kunne måske volde besvær for nogle mindre friskoler at klare denne undervisning, hvis ikke de kunne gå i samarbejde på den måde, som ændringsforslaget åbner mulighed for. Der vil også inden for folkeskolen finde et samarbejde sted på dette klassetrin. Hvor meget det

vil blive benyttet i praksis, er ikke godt at sige, men det er i alt fald rigtigt, at muligheden nu er der.

Ændringerne af økonomisk karakter er for det første indførelse af et 80 pct.s loft for tilskud til de private friskoler. Ifølge det oprindelige forslag måtte statstilskuddet til de ikke-selvejende skoler ikke overstige et beløb svarende til skolernes driftsudgifter med fradrag af andre indtægter end statstilskud. Det ville med andre ord sige, at det ikke ville være muligt at forbedre en sådan skoles økonomi, f. eks. med henblik på kommende byggeri o. lign., idet en forhøjelse af skolepengene blot ville medføre en tilsvarende nedgang i statstilskuddet. Omvendt ville i en række tilfælde en nedsettelse af i øvrigt rimelige skolepenge kunne gennemføres blot med det formål at opnå større statstilskud. Det var ikke noget særlig sundt system i forbindelse med statstilskud til private institutioner, og derfor er der grund til tilfredshed med ministerens ændringsforslag. Denne tilfredshed må også deles af de pågældende skoler, da der er rettet henvendelse til ministeren både fra Dansk Friskoleforening, fra De private Realskolars Bestyrerforening og fra De private Gymnasieskolars Rektorforening om en ændring af denne karakter.

Den anden ændring af økonomisk karakter er en forhøjelse af ministerens rådighedssum til de skoler, der måtte blive ringere stillet efter den nye skoleordning, og samtidig en udvidelse af åremålet for overgangsperioden fra 2 til 5 år.

Jeg kan i forbindelse med de økonomiske betragtninger ikke tilbageholde en lille bemærkning på linje med tidligere om, at det ville være rigtigt at få fremskaffet nok så gode muligheder som dem, vi har i øjeblikket, for et virkeligt overblik over den samlede økonomiske stilling for de forskellige privatskoler, som der nu er gennemført reformer for i fjor og i år. Det gælder både overblik inden for samme skole, når den hører under forskellige love, og sammenligning mellem skolerne indbyrdes. Den stykkevisse behandling, vi har haft og har måttet have i folketinget, er ikke så vel egnet til at give et sådant overblik, som den kunne være. Der har tidligere i et ministerielt udvalg været behandlet spørgsmål af denne karakter, og man burde nok efter de forskellige